

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

Αυτοπροσωπογραφία ως Namor III

α

2005
Βραβείο Balkanika, 2006
στα σερβικά: Maro Duka, *Nevini i Krivci*, Narodna Knjiga Alfa, Biblioteka Balkanika, μίφρ. Gaga Rosić, 2006
στα τουρκικά: Maro Duka, *Masumlur ve Suçlular*, Doğan Kitap, μίφρ. Ferah Kunalakı, 2007

Διηγήματα

Η Πηγάδα

πρώτη έκδοση, Κέδρος, 1974
έκδοση αναθεωρημένη, Κέδρος, 1997 (εξαντλημένη)
β' έκδοση αναθεωρημένη, Εκδόσεις Πατάκη, 2009*

Πού 'ναι τα φτερά;

πρώτη έκδοση, Κέδρος, 1975
έκδοση αναθεωρημένη, Κέδρος, 1982
β' έκδοση αναθεωρημένη, μαζί με την Πηγάδα, Κέδρος, 1997 (εξαντλημένη)
γ' έκδοση αναθεωρημένη, Εκδόσεις Πατάκη, 2009*

Καρτέ Φιξ

πρώτη έκδοση, Κέδρος, 1976 (τίτλος: *Καρτέ Φιξ*)
έκδοση αναθεωρημένη, Κέδρος, 1990
β' έκδοση αναθεωρημένη, Εκδόσεις Πατάκη, 2007

Άλλα πεζογραφήματα

Ο πεζογράφος και το πιδάρι του
Εκδόσεις Καστανιώτη, Σειρά: «Σκέψη, Χρόνος και Δημιουργοί» 1992

Τα μαύρα λουσπρήνια

Εκδόσεις Πατάκη, Σειρά: «Η κουζίνα του συγγραφέα», 2005

Θέατρο

«Σας αρέσει ο Μπραμς»

στο Κατζουράκης Κυριάκος, *Ο δρόμος προς τη Δύση. Η περιπέτεια της μεταάνσωσης με ζωγραφική, κείμενα και ντοκουμέντα*, Μεταίχμιο, 2001
παραστάσεις: Κάτια Γέρου, «Ο Δρόμος προς τη Δύση», 2001-02
Λουκία Μιχαλοπούλου, «Μπλε μελαγχολία», 2007

Ανθολογίες

Μεταξύ λόγου και πάθους, *Η Μάρω Δούκα ανθολογεί Γεώργιο Βιζυινό*
Εκδόσεις Μπάστας-Πλέσσα, Σειρά: «Η μικρή κιβωτός», 1995

Η Μάρω Δούκα διαβάζει Γεώργιο Μ. Βιζυινό

Ελληνικά Γράμματα, Σειρά: «Νεοέλληνες Κλασικοί / Οδηγίες Χρήσης», 2005

Ηχώ από πέρα

Απόσπασμα από το ανέκδοτο, ομώνυμο μυθιστόρημα της Μάρως Δούκα

Με τη Νίνο και την Ταμάρ στον παππού. Μαγειρέψαν οι Γεωργιανές τα δικά τους και φάγαμε του σκασμού. Μου τραγούδησαν κιόλας βουρκωμένες. Ήπιαμε και λίγο. Είχε ανασπύσει η Νίνο τον παππού, τον είχε βολέψει αρκοντικά στα μαξιλάρια του, τον είχε ντύσει γιορτινά, του σέρβιρε στον δίσκο ψυλοκομμένο το φαί, τον πότισε και με το μπουτάκι του γλυκού κόκκινο κρασί «Ανώσκελη». Μας κοιτάζε κι έλαμπαν λυπημένα τα μάτια του. Και πόσο τον είχα αγαπήσει! Θυμόμουν το ξέσπασμα της μάνας μου. Πόσο θα ζήσει ακόμη; Και είναι ζωή η ζωή του; Ακούμπησα το κεφάλι στα πόδια του. Με κοιτάζε αμίλητα. Μου ένευσε με το χέρι να πλησιάσω. Έγεια στο στήθος του κι έμεινα να με χαιδεύει στα μαλλιά. Πολύ ωραίο, πολύ ωραίο σκηνή, φώναζε η Νίνο. Έγυρε απ' την άλλη μεριά του κρεβατιού το κεφάλι στο στήθος του παππού, άπλωσε αυτός το άλλο χέρι και τη χάρησε στα μαλλιά. Κι εγώ, φώναζε η Ταμάρ. Αλλά δεν είχε τρία χέρια ο παππούς. Κι έτσι περάσαμε μια αξεχαστη βραδιά οι τέσσερις μας. Όταν μπήκε ο καινούριος χρόνος, ανταλλάξαμε φιλάκι κι ευχές.

Την επομένη ξύπνησα με πολύ καλή διάθεση. Πήγα σπίτι, βρήκα τη μάνα μου να πίνει καφέ στην κουζίνα, σαν άυπνη. Έβαλα κι εγώ καφέ, κάθισα δίπλα της. Τη ρώτησα πώς πέρασε με την παρέα της. Με κοιτάζε χωρίς καμιά διάθεση να μου πει. Ίσως και να μη μ' άκουσε καν. Έχεις κάτι; τη ρώτησα πάλι. Καλά είναι, λίγο ποнокέφαλο μόνο, κι εγώ; Μια χαρά. Με κοιτάζε ανέκφραστη: Ο παππούς; Μια χαρά κι αυτό! Διπλή η χαρά μου, λοιπόν, ειρωνευτική, πάω μέσα, μπας και κοιμηθώ λίγο, το μεσημέρι θα φάμε όλοι μαζί; Έτσι είπε η Ταμάρ ότι της είχε, μας περιμένει στον παππού. Πολύ καλά, μίλα μου κατά τη μια.

Έμεινα μόνη στην κουζίνα να σκέφτομαι. Είχα λογαφεί και με το Αλικάκι. Εγώ για σένα κατέβηκα, παραπονιόταν να κάνουμε όλη η παρέα Πρωτοχρονιά, κι εσύ μας πούλας για τον παππού σου, είσαι καλά; Τι να της πω; Δεν άντεχα όμως να βρεθούμε όλοι μαζί. Τις φάσεις τους δεν τις μπορώ πια. Κι ούτε είχα καμιά διάθεση να της εξηγήσω. Ούτε και θα με καταλάβαινε. Γενικώς βαριέμαι να εξηγήσω. Της πρότεινα να 'ρθει μαζί μου στον παππού. Οχι απλώς αρνήθηκε, έγινε εξαλλή. Δεν είμαστε καλά, καθόλου καλά. Και γιατί παρακαλώ να μη μείνει τότε με τους δικούς της; Αυτή για μας κατέβηκε, την παρέα. Κι αν για μένα δεν υπάρχει πια παρέα; Αυτό δεν θέλω να τ' ακούω, με αποπύρει.

Μην τ' ακούω τότε. Κουβέντα την κουβέντα ανταλλάξαμε πολλές κακιές. Έπειτα, ως συνήθως, υποχωρήσαμε κι οι δυο ταυτόχρονα. Και της υποσέθηκα ότι ανήμερα θα συναντηθούμε να κάνουμε την καθιερωμένη μεγάλη βόλτα μας στο Λιμάνι.

Μου έστειλε μήνυμα και ο Χάινριχ, ευχές και τέτοια. Καλά. Και ο θείος Αρίφ. Στην κοσμάρα του αυτός. Όσο και αν μ' είχε εντυπωσιάσει στην αρχή, κάπως μου τη δίνει τελευταία. Όλα ζυγισμένα, όλα μετρημένα. Και προ παντός μην αδικήσουμε κανέναν, και προπαντός η μετροπόσθεια, με όλους καλοί, με όλους ανεκτικοί. Είναι όμως έτσι; Αυτό είναι η ζωή; Και δεν αποκλείεται ο μόνος εντάξει απ' το περιβάλλον μου να είναι ο Πανάρης, Μοναχός του να περιφέρεται στην Αθήνα. Αν είχε την αλήθεια. Μην τον πιστεύεις, λέει η μάνα μου. Διόλου απίθανο να 'χει κανονίσει κάποια συνάντηση με τίποτα γνωστούς του απ' τα παλιά. Ποια παλιά; Ρώτα τον, αφού τα λέτε τελευταία, ρώτα τον να σου πει.

Γέμισα το θερμό με καφέ και κλείστηκα στο διαμέρισμά μου. Καλή μου χρονιά, ευχήθηκα, καθώς άνοιγα για πολλοστή φορά το βιβλίο του Βλοντάκη. Και κόλλησα πάλι στην αφέρωση. Στη μνήμη, λέει, των Χανιωτών που έδωσαν τη ζωή τους στον αγώνα κατά των κατακτητών, όταν η άλλη Ελλάδα (εκτός από τα Χανιά και την περιοχή των) ανάσπινε πια τον αέρα της Λευτεριάς. Και ξεχωριστά των συμμαθητών μου: Σφοκλή Καντανολέοντος, Πάνη Λαγού, Σπύρου Πετράκη και Πάνη Τζιτζιφανάκη. Κι έμεινα για πολλοστή φορά να αναρωτιέμαι πώς είναι να γράφεις ένα βιβλίο στη μνήμη ανθρώπων που έχουν δώσει τη ζωή τους. Στη μνήμη συμμαθητών σου. Πώς είναι να ζεις με την ιδέα ότι μπορείς να δώσεις τη ζωή σου για κάποιο υψηλό ιδανικό! Τι σημαίνει υψηλό ιδανικό; Και προσπάθησα να φανταστώ αυτά τα πρόσωπα, τους συμμαθητές. Κι όπως ξεφυλλίζω για πολλοστή φορά το βιβλίο, έπεσα πάλι στη σελίδα 252. Στη φωτογραφία του Σπύρου Πετράκη. Σπύρο, Σπύρο, αγαπητέ μου συμμαθητή, φίλε και συναγωνιστή, πώς θα μπορούσα ποτέ να σε ξεχάσω; Και βουρκώνω. Αλλά δεν βουρκώνω για τον Σπύρο, βουρκώνω για τον Βλοντάκη που δεν θα μπορούσε να ξεχάσει ποτέ τον Σπύρο. Και ξαναγυρίζω στη σελίδα 59 να διαβάσω πάλι για τον δεκαοκτάχρονο Στέφανο Σκαράκη που εκτελέστηκε απ' τους Γερμανούς μαζί με άλλους πενήντα τρεις Χανιώτες στην Αγιά, στις 14 Σεπτεμβρίου του 1944. Να τον ξαναδώ στη φωτογραφία.

Αυτοπροσωπογραφία ως Dr. Raymond Palmer